

APIE ALKOHOLĮ

Alkoholis (etilo alkoholis arba etanolis) – slopinanti psichoaktyvioji medžiaga.

Stiprumas: vynas ir alus turi nuo 3 iki 19 proc., stiprieji gėrimai paprastai turi iki 40 proc., o kartais ir didesnę alkoholio koncentraciją.

Alkoholio poveikio stiprumas asmeniui priklauso nuo amžiaus, lyties, sveikatos būklės, kūno masės, aukšto alkoholio tolerancijos lygio dėl genetinių veiksnių ar ilgalaikio vartojimo, vartojamo gėrimo rūšies ar net valgyto maisto prieš vartojant ir kt.

Standartinis alkoholio vienetas (SAV) – sutartinis išgeriamo alkoholio kiekio matavimo vienetas. Norint sužinoti, kiek alkoholiniame gėrime yra SAV, reikia alkoholinio gėrimo kiekį ml dauginti iš alkoholinio gėrimo stiprumo proc. ir dalinti iš 1 000.

Mažas, vidutinis kiekis sukelia atsipalaidavimo jausmą, mažėja drovumas, darosi lengviau bendrauti.

Didesni kiekiai sukelia svaigimą, pykinimą, sutrinka kalba, lėtėja reakcija, atsiranda mieguistumas.

Perdozavimas gali sukelti dezorientaciją, sąmonės sutrikimą, alkoholinę amneziją, apalpimą, o kraštutiniais atvejais net mirtį.

Kuo anksčiau pradedamas vartoti alkoholis, tuo didesnė priklausomybės išsivystymo tikimybė.

Ilgalaikis vartojimas gali pažeisti kepenų, smegenų, širdies, kasos ir kitų organų veiklą ir sukelti sunkių psichikos sutrikimų.

Jeį moteris vartoja alkoholį nėštumo metu, kūdikiui gali išsivystyti vaisiaus alkoholinis sindromas, kurio pasekmės: protinis atsilikimas, fizinė negalia ir pan.

Maišant alkoholį su medikamentais ar kitomis psichoaktyviosiomis medžiagomis, padidėja perdozavimo rizika.

Kontroliuokite savo elgesį ir neskubėkite suvartoti didelių alkoholių kiekių per trumpą laiką.

Alkoholio vartojimo rizikos laipsnio nustatymo kriterijai

Mažai rizikingas*

Vyrai Ne daugiau kaip 4 SAV per dieną ir 14 SAV per savaitę

Moterys Ne daugiau kaip 3 SAV per dieną ir 7 SAV per savaitę

Rizikingas *

Vyrai Vidutiniškai iki 40 SAV per savaitę arba vieno epizodo metu 5 SAV ir daugiau.

Moterys Vidutiniškai iki 27 SAV per savaitę arba vieno epizodo metu 4 SAV ir daugiau.

Žalingas*

Vyrai Daugiau nei 40 SAV per savaitę

Moterys Daugiau nei 27 SAV per savaitę

*Moksliniai tyrimai rodo, kad mažai rizikingas alkoholio vartojimas sukelia priklausomybę tik 2 žmonėms iš 100.

SAV apskaičiuojamas pagal formulę:

$$1\text{SAV} = \frac{\text{alkoholinio gėrimo kiekis (ml)} \times \text{alkoholinio gėrimo stiprumas (\%)}}{1000}$$

PAVYZDYS. Asmuo išgėrė 0,5 l talpos butelį 5,5 proc. stiprumo alaus. Jo išgertas alkoholio kiekis, matuojamas SAV, apskaičiuojamas šitaip: $\text{SAV} = 500 \times 5,5 / 1000 = 2,75$.

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

J. Basanavičiaus g. 7,
Kuršėnai, LT-81156 Šiaulių r.
Tel. +370 683 27 615
El. paštas vsb.siauliu raj@gmail.com
www.siauliuvsb.lt
www.facebook.com/siauliuvsb/